

Βγήκε το ημερολόγιο **Κολοκάσια - Σφακιά 2024** και μπορείτε να το κατεβάσετε **εδώ** σε μορφή PDF: https://www.kolokasia.de/imerologio/kolokasia_2024_web.pdf

Η φετινή έκδοση θέλει να σας προσκαλέσει να εξερευνήσετε τον γραφικό, ιστορικό και πολιτιστικό πλούτο της περιοχής των Σφακίων με τα πόδια σας. Επομένως, κάθε μήνας συνδέεται με μια πεζοπορία ή ένα περίπατο για το οποίο ένα σύντομο σχόλιο θα ήθελε να ενθαρρύνει. Σε κάθε σελίδα θα βρείτε και ένα μικρό χάρτη που δείχνει τη διαδρομή. Ο κωδικός QR στην άλλη άκρη της σελίδας θα σας μεταφέρει στη δημοφιλή πλατφόρμα πεζοπορίας και εξωτερικού χώρου www.komoot.de (ενδέχεται να απαιτείται εγγραφή) και απευθείας σε μια επισκόπηση με λεπτομερείς χάρτες της αντίστοιχης διαδρομής, πολλές άλλες φωτογραφίες, περιγραφές αξιοθέατων κατά μήκος της διαδρομής και πληροφορίες για το μήκος και το επίπεδο δυσκολίας (κλίσεις, έδαφος κ.λπ.). Όλες οι περιοδείες (και δεκάδες άλλες) έχουν ολοκληρωθεί προσωπικά από εμένα τα τελευταία χρόνια, συνοδευόμενος κυρίως από τη σύζυγό μου και φίλους μας, ώστε να δίνουμε και ατομικές απαντήσεις σε συγκεκριμένες ερωτήσεις εάν το επιθυμείτε. Οι πεζοπορίες, με αφετηρία τον Πατσιανό, μπορούν να γίνουν και από το Φραγκοκάστελλο ή τα Κολοκάσια. Ωστόσο, ελπίζουμε ότι όλοι οι θεατές και οι χρήστες μπορούν να απολαύσουν το ημερολόγιο και τα εικονικά του αξεσουάρ κιόλας χωρίς να βγουν σωματικά έξω από την πόρτα ενός Σφακιανού Σπιτιού.

Πιο κάτω σε αυτή τη σελίδα θα βρείτε μια λίστα με τις μηνιαίες πεζοπορίες και συνδέσμους με δυνατότητα κλικ, ώστε να μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε την προσφορά στον υπολογιστή και τον φορητό υπολογιστή σας.

Η φωτογραφία του εξωφύλλου δείχνει το καλντερίμι (από το τουρκικό *kaldırım*: «κάνω κάτι μόνιμο»), το παλιό πλακόστρωτο μονοπάτι που περνάει από το φαράγγι του Ασφένδου που συνδέει τα Κολοκάσια με το καλοκαιρινό χωριό τους σε υψόμετρο 700 μέτρων πάνω από την θάλασσα. Πολλές πεζοπορίες πραγματοποιούνται τουλάχιστον εν μέρει σε απομεινάρια των παλαιών μονοπατιών, τα οποία σχεδιάστηκαν προσεκτικά και με τεχνογνωσία σε κοινοτική εργασία και διατηρήθηκαν για αιώνες. Το ημερολόγιο είναι αφιερωμένο σε αυτά και στους δημιουργούς τους, εξ ου και ο υπότιτλος *Αφιέρωμα στα σφακιανά μονοπάτια και καλντερίμια*, από τα οποία ευτυχώς κάτι απομένει ακόμα.

Η σελίδα τίτλου συνδέεται επίσης με μια πεζοπορία

(<https://www.komoot.de/tour/372737162> : πέρασμα του φαραγγιού Ασφένδου)

Μια καλή χρονιά, με υγεία και δημιουργική δράση, σας εύχονται οι Γερμανοπατσοκολοκασιανοί και η ομάδα του Πρόοικιου!

Ιανουάριος

Ανάβαση στο Μουρί (1000 μ)

<https://www.komoot.de/tour/1047478785>

Από τη Χώρα Σφακίων ακολουθείτε πρώτα το «Περίπατο των 10 εκκλησιών» (www.komoot.de/tour/640738644) και στρίβετε βόρεια στο ψηλότερο σημείο. Μετά από μια άλλη ανάβαση 850 μέτρων σε περίπου 8 χλμ. φτάνετε στο έρημο πέτρινο χωριό Μουρί με την εντυπωσιακή διπλή εκκλησία Χριστού και Παναγίας. Αργότερα πρέπει να διασχίσετε το φαράγγι του Ίλιγγα με την τοιχογραφημένη εκκλησία του Αγίου Γεωργίου. Η Ταβέρνα Ανώπολη προσφέρει υπηρεσία παραλαβής ταξί (+30 2825 091171).

Φεβρουάριος

Μέσω Μεξικάστελλου προς Καψόδασος

<https://www.komoot.de/tour/1028199187>

Ο περίπατος αγγίζει τα κύρια αξιοθέατα του Πατσιανού και του Καψοδάσους και απεικονίζει τη μεξικανοποίηση του σφακιανού τοπίου και της γεωργίας. Η διαδρομή επιτρέπει μια παράκαμψη στα εντυπωσιακά ερείπια της εκκλησίας του Αγίου Βούκολου και οδηγεί μέσα από κάκτους και αγρούς αγαύης (λίγο cross-country). Αφού διασχίσει το δρόμο στο ύψος της ταβέρνας Βίγλες στο Καψόδασος, γίνεται σαν ένα διδακτικό μονοπάτι της ιστορικής αρχιτεκτονικής και οδηγεί στο παλιό καλντερίμι Πατσιανός-Καλλικράτης.

Μάρτιος

Στην Ορθή Άμμο

<https://www.komoot.de/tour/6845562>

Η διαδρομή αυτή, που μπορεί να πραγματοποιηθεί και ως (e-)ποδηλατική περιήγηση (ενοικίαση από τον Γιώργο Κουκουνάρη στο μαγαζί Βούργια), συνορεύει και διασχίζει τον κάμπο του Φραγκοκάστελλου, που κατοικείται εδώ και χιλιάδες χρόνια. Από τον Πατσιανό, μετά από 4 χλμ. φτάνετε σε μια ερημική παραλία, όπου μπορείτε να γλιστρήσετε σε έναν αμμόλοφο. Άλλα αξιοθέατα είναι το μοναστήρι του Αγίου Χαραλάμπου και το Ενετικό φρούριο, το οποίο αναστηλώθηκε το 2023, και μερικές εκατοντάδες μέτρα βόρεια η παλαιοχριστιανική εκκλησία του Αγίου Νικήτα.

Απρίλιος

Στις πατησιές του Αγίου Γεωργίου

<https://www.komoot.de/tour/1008697384>

Στη φαινομενικά έρημη πέτρινη έρημο ανάμεσα στην Αράδαινα και τα Λιβανιανά λάμπει από μακριά ένα μικρό ξωκλήσι, δίπλα στο οποίο είναι περιφραγμένα 2 τετραγωνικά μέτρα. Εδώ σημειώνονται τα βήματα του αλόγου του Αγίου Γεωργίου, που άφησε πίσω του όταν πήδηξε από εδώ στο νησί της Γαύδου. Η κυκλική διαδρομή από την Ανώπολη μας μεταφέρει σε μερικώς καλοδιατηρημένα καλντερίμια και μας εκπλήσσει με θαυμάσια πανωράματα και άλλα αξιοθέατα, όπως η εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης και η θέα στο βάθος του φαραγγιού της Αράδαινας

Μάιος

Καψοδάσος: υπαίθριο μουσείο του Σφακιανού Σπιτιού

<https://www.komoot.de/tour/165748072/>

Σε αυτήν την περιήγηση στο Καψόδασος, όπως και στο γειτονικό χωριό Πατσιανό, μπορείτε να μελετήσετε το σφακιανό σπίτι, δηλαδή το τυπικό μονόχωρο καμαρόσπιτο ή το διώροφο αρχοντικό, σε διάφορα στάδια φθοράς και συντήρησης, επίσης με απρόσμενες όψεις που εικονογραφούν πώς οι άνθρωποι ζούσαν εδώ για αιώνες μέχρι που έφτασαν συγκεκριμένες ευλογίες του πολιτισμού σαν το μεπετό και το ρεύμα. Περισσότερες πληροφορίες για αυτή την απειλούμενη πολιτιστική κληρονομιά των Σφακιών θα βρείτε στο μικρό φυλλάδιο, το οποίο είναι προσβάσιμο εδώ: https://kolokasia.de/sfakianospiti/Das_sfakiotische_Haus.pdf.

Ιούνιος

Περνώντας από Σκύλλα και Χάρυβδη

<https://www.komoot.de/tour/905334847>

Ξεκινώντας από την Ταβέρνα Ανώπολη, αυτό το μονοπάτι μας μεταφέρει σε άλλες συνοικίες του ηρωικού ιστορικού ορεινού χωριού, εν μέρει στα ερείπια των καλντεριμιών, μέσω των

οποίων οι βοσκοί έφτασαν κάποτε με τα κοπάδια τους στη Μαδάρα, τα ψηλά βοσκοτόπια των Λευκών Ορέων. Μερικά από τα πλακόστρωτα μονοπάτια έχουν πέσει θύματα χωματοδρόμων, οι οποίοι μερικές φορές είναι σχεδόν αδιάβατοι για τους πεζοπόρους, επειδή μοχθηρά σκυλιά γίνονται εμπόδιο ώμοιο στη Σκύλλα και τη Χάρυβδη (στο χλμ. 4,2).

Ιούλιος

Γλυκά νερά και πικρή ταλαιπωρία

<https://www.komoot.de/tour/137631>

Το παραλιακό μονοπάτι από τη Χώρα Σφακίων προς το Λουτρό είναι πολύ δημοφιλές και φαίνεται απλό και εύκολο, αλλά έχει αρκετές παγίδες και κινδύνους. Δεν υπάρχει καθόλου σκιά και ένα ζευγάρι ηλικιωμένων έχει ήδη πεθάνει από θερμοπληξία, ένας τουρίστας σκοτώθηκε από βράχο στην παραλία του γλυκού νερού και λίγο μετά την είσοδο, στην πρώτη φουρκέτα προς την Ανώπολη, υπάρχει ένα εκτεθειμένο τέντωμα που απαιτεί όχι μόνο σταθερότητα αλλά και κεφάλι που δε φοβάται τα ύψη. Αν σας αρέσει και μπορείτε, συνδυάστε με το <https://www.komoot.de/tour/1393634209> και νιώστε πώς ο κόσμος έφτασε στην Ανώπολη πριν χτιστεί ο αμαξωτός δρόμος.

Αύγουστος

1000 χρόνια πολιτιστικής κληρονομιάς στα Κολοκάσια - Σώστε το Σφακιανό Σπίτι!

<https://www.komoot.de/tour/1383930145>

Τα 1000χρονα Κολοκάσια, μαζί με τον Βουβά και τα Νομικιάνα χειμερινό χωριό του Ασφένδου, επέζησαν μετά την εγκατάλειψή τους από τους κατοίκους τη δεκαετία του 1970 ως ένα μοναδικό αρχιτεκτονικό σύνολο με πάνω από 20 Σφακιανά μονόχωρα καμαρόσπιτα του «καλλικρατιανού τύπου», μερικά από τα οποία εξακολουθούν να είναι άθικτα (δείτε τη σελίδα ημερολογίου Μαΐου). Σήμερα, μόνο λίγα σπίτια έχουν απομείνει σε κατάσταση που δείχνει το παραδοσιακό σχέδιο δόμησης. Το μέτωπο με νότιο προσανατολισμό ήταν συχνά ασοβάδιστο και είχε μόνο ένα παράθυρο. Έντεχνα χτισμένες κόγχες στον παχύ τοίχο χρησίμευαν ως ένα είδος ραφιού ή συγκατούσαν το σταμνί με νερό. Επισκέπτομε το χωριό σε μια πεζοπορία από τον Πατσιανό στον Βουβά, διασχίζοντας το φαράγγι του Ασφένδου.

Σεπτέμβριος

Κουλέδες στ' Ασκύφου

<https://www.komoot.de/tour/991724>

Μερικές φορές λησμονείται ή και αρνείται ότι η οθωμανική κατοχική δύναμη διατηρούσε στρατιωτικές βάσεις σε σχεδόν όλα τα σφακιανά χωριά, όπως στο Ασκύφου, στην Ίμβρο, στη Χώρα Σφακίων, στο Λουτρό και στην Αγία Ρούμελη. Ονομάζονται Κουλέδες (< τουρκ. *kule* < αραβικά *qul'ay*, «μικρό κάστρο») και κανείς δεν μετάνιωσε την παρακμή τους μετά το 1898. Στο Φραγκοκάστελλο χρησιμοποιήθηκε, συντηρήθηκε και επεκτάθηκε περαιτέρω το υπάρχον ενετικό φρούριο (και τώρα αποκαταστάθηκε συμπεριλαμβανομένων μερικών τουρκικών εξαρτημάτων). Αυτή η πεζοπορία οδηγεί σε παλιά μονοπάτια πρώτα μέσα από τη γραφική συνοικία Γονί μέσω της λεκανοπεδίου Ασκύφου και στη συνέχεια μέσω μιας καταπράσινης κοιλάδας μέχρι το χωριό Ασφένδου.

Οκτώβριος

Παλαιές ελιές στο Σφακιανό Φαράγγι

<https://www.komoot.de/tour/345142583>

Από τα πάνω από 20 σφακιανά φαράγγια (ευτυχώς) μόνο τα φαράγγια της Σαμαριάς και της Ίμβρου προσελκύουν χιλιάδες τουρίστες κάθε χρόνο. Εκτός από τα φαράγγια της

Αράδαινας, του Καλλικράτη και του Ασφένδου, και το Σφακιανό Φαράγγι δεν είναι δύσκολο να το περπατήσετε. Μόνο το πολύ χαλίκι στο κάτω μέρος δυσκολεύει λίγο την πορεία, αλλά ανεβαίνει πολύ απαλά και έχει σχετικά πυκνό και ποικιλόμορφο πληθυσμό δέντρων. Ο ανατολικός του βραχίονας βγαίνει στην πεδιάδα Ταύρης, στην οποία μπορείτε να φτάσετε με αυτοκίνητο από το Ασκύφου. Στο φαράγγι κάποτε καλλιεργούνταν και ελιές. Αυτό το αιωνόβιο δείγμα της ποικιλίας *τσουνάτες* σίγουρα εισχωρεί με τις ρίζες του στον υπόγειο ποταμό που εικάζεται ότι υπάρχει εδώ.

Νοέμβριος

Φύση και κτίση στον Κάμπο

<https://www.komoot.de/tour/1382126403>

Σε ένα αρχικά κάπως άγριο μονοπάτι φτάνετε στο παλιό νεκροταφείο του Πατσιανού με το ζωγραφισμένο ερειπωμένο τοίχο του Αγίου Βούκολου και από εκεί στην παραλία του Βάταλου, που είναι αμμώδης ή βραχώδης, φαρδιά ή ανύπαρκτη ανάλογα με την εποχή. Μετά από 1,5 χλμ. περπάτημα κατά μήκος της όχθης, στρίβουμε αριστερά και βυθιζόμαστε σε ένα ταξίδι σχεδόν 2000 χρόνων αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής ιστορίας: από την τελευταία φουτουριστική *luxury villa* μέχρι τις αρχαίες στήλες των ερειπιών της εκκλησίας του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, ωσπού να φτάσουμε σ' ένα σημείο που μας δείχνει την αρχιτεκτονική μορφή του συγχρόνου αγροτουρισμού στον κάμπο του Φραγκοκαστέλλου. Ιδανικός προορισμός και αφετηρία είναι η Ταβέρνα Βίγλες στο Καψοδάσος.

Δεκέμβριος

Βαθειά αναπνοή ανάμεσα ουράνου και θαλάσσης στο «Μπαλκόνι του Θεού»

<https://www.komoot.de/tour/1367760523>

Μια εύκολη βόλτα στα αραιωμένα πευκοδάση του Αγίου Ιωάννη σε υψόμετρο 600 - 800 μ. πάνω από την θάλασσα. Μετά από 1,5 χλμ. μπορείτε να κάνετε μια παράκαμψη προς τα αριστερά προς το σημείο θέασης Σελλούδα για να αναζητήσετε τον Άγιο Παύλο στα γαλάζια βάθη. Στα δεξιά, μετά από μια σύντομη ανάβαση, φτάνετε στην εκκλησία της Παναγίας με καλοδιατηρημένες, όμορφες τοιχογραφίες με τοπικό χρώμα (καλαμάρι στο τραπέζι της κοινωνίας!). Αυτή η γαστρονομική υπόσχεση μπορεί να πραγματοποιηθεί στον Ξενώνα Αλώνια. Για να επιστρέψετε πιο γρήγορα στο σημείο εκκίνησης της διαδρομής, μεταβείτε στη διεύθυνση <https://www.komoot.de/tour/1367358067> και χρησιμοποιήστε την συντόμευση.